

Et minne
fra Giljeslektens dag
i våre forfedres heim
1ste September 1946

Stilleskone på Gilya 1ste. September 1946.

Slekt-stevne på Gilja i Dirdal

5-600 mennesker samlet

Søndag ble det holdt et vellykket stevne på Gilja. En komite hadde tatt på seg å samle åtten etter Andreas Eriksen Tomstved og hans 3 søsken, som alle i sin tid flyttet fra Aseral til Gilja. En av Tomstveds sønner var Erik A. Gilje, som ble gift med Bertha Torvaldter Haaland. Da så etterkommerne møttes søndag, ble det en anseelig flokk. Omkring 250 fulgte «Lyseljord» fra Stavanger og mange kom i biler fra Stavanger, Sandnes, Moi osv. En hel Jel kom fra Frøfjord og noen fra Byrkjedal og Østebø.

Heldigvis ble været strålende — sol og speilblank fjord. På Dirdalsbryggen sto bussene klar til å kjøre den halve milen oppover. Straks en kom til Gilja, ble en møtt med et stort «Velkommen» i hjørk, omkranset av norske flagg. Det ble sagt at både forsamlingshuset og alle heimene sto åpne for de 500-600 deltakerne, men heldigvis holdt været, så en kunne samles på ett sted, nemlig på tunet på settegården. Her var det ordnet med talerstol og høytaler. Snekker Erik A. Gilje ønsket vel møtt.

Tilsynsman Erling Gilje talte så over dagens tekst. Han minnte innledningsvis om ordet «Hedre din far og din mor og det skal gå deg vel». Det er riktig å minnes våre avdøde fedre, som i dag. Minnes deres tro, deres gudsfrykt. Besetlers ord var: «Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal I få alt annet i tilgift» og «Gudsfrykt med nøysomhet er en stor vinning».

Etter prekenen ble det sunget en sang diktet for anledningen. Som en spesiell erindring fra stevnet fikk hver deltaker et bilde av settegården slik den så ut i gamle dager. Det ble også i går tatt en hel del fotografier, som vil bli gilde minner.

Skolestyrer Molaug kåserte over slektene før og nå og ja spesielt Høgsfjordfolket. Vi fikk høre meger interessant fra 1850-årene og fram til i dag. Om hvordan folk bodde, om deres arbeid og levevis i det hele. Da den første dampbåten i Høgsfjord — «Oscar II» kom på sin første tur og han Daniel hørte den blåste, utbrøt han: «Nå skremte han både kyr og torsk». Høgsfjord-buer flyttet til distriktet omkring Stavanger i hopenal. Byfolket hadde da ikke så meget tro på disse karene. Knut Sørnæs (den senere jordbær-konge) ble således nektet å få borge en stomp til 40 øre. Erik Gilje flyttet også ut og slo seg til i Hetlandsmarken. Tidligere hadde han vært omgangsskolelærer i det indre Høgsfjord, Dirdal og Frøfjord. Det var Luthers, Johans Arnt og Grundtvigs skrifter som en holdt seg til. Kingos salmebok og Pontoppidans forklaring. Når det ikke var preik i kirken, holdt en samling heime. De var grepne av dyp kristenfølelse disse gamle. Gode gjerninger måtte en ikke snakke om,

men hendte det noe spesielt, var de straks rede til å hjelpe — i stillhet. La oss løfte den arven vi har fått.

Selvsagt nyttet en høvet til å hilse på de mange en ikke hadde sett på lange tider, og da ordet ble gitt fritt var det også flere som nyttet høytaleren til en hilsen, således fru Serina Gilje, som nylig er kommet på besøk fra Amerika, og sokneprest til Kolvereid, Namdalen, Tormod Gilje-Sørnes. En dansk gjest fikk en også en festlig hilsen av. Det ble lest opp hilsener fra flere som ikke hadde høve å være til stede — i form av telegrammer og annet.

Konditor Erlend gledet de fram-møtte med vakker solosang — «Norge, mitt Norge» og «No ser eg etter slike fjell og dalar, som dei eg i min fyrste ungdom såg».

For de yngre var det i pausen leker som «potethenting» med premier og noen av de voksne måtte også prøve styrken ved tautrekking. «Di Håland» forsøkte seg mot «di Gilja» — 6 kraftige karer på hver side —, men måtte gi seg. Så forsøkte både kvinnene og guttene å rette på dette, men med negativ resultat.

Pastor Tormod Gilje-Sørnes ledet komiteen for godt arrangement og holdt andakt før en skiltes. Så spredtes en igjen — et stort minne rikere. Om bord i «Lyseljord» ble det foreslått at neste gang må samlingsstedet bli Håland i Frøfjord.

Til stevnet var det også kommet flere av Giljaslekten, som nå er bosatt på Karmøy, samt sokneprest Thoralf Gilje i Etne og en av lærer Østebø's sønner som ikke har vært heime på 20 år, var også heldig å få bli med. Han er ganske nylig kommet fra San Francisco for å hilse på sin gamle mor og på slekten ellers. Misjonsprest Skjæveland og frue født Gilje-Sørnes og lille Per nettopp heimkommet fra Madagaskar var også til stede. Til sangene under stevnet og til allsangen om bord fikk en hornmusikk av lærer Norbotten m. fl.

Søndag den 1.september 1946 var det slekts-stevne på Gilja i Dirdal hvor 5-600 mennesker var samlet. Her følger Aftenbladets referat fra stevnet:

Søndag ble det holdt et vellykket stevne på Gilja. En komite hadde tatt på seg å samle ætten etter Andreas Eriksen Tomstved og hans 3 søsken, som alle i sin tid flyttet fra Åseral til Gilja. En av Tomstveds sønner var Erik A. Gilje, som ble gift med Bertha Torsdatter Haaland. Da så etterkommerne møttes søndag, ble det en anselig flokk. Omkring 250 fulgte "Lysefjord" fra Stavanger og mange kom i biler fra Stavanger, Sandnes, Moi osv. En hel del kom fra Frafjord og noen fra Byrkjedal og Østebø.

Heldigvis ble været strålende – sol og speilblank fjord. På Dirdalsbryggen stod bussene klar til å kjøre den halve milen oppover. Straks en kom til Gilja, ble en møtt med et stort "Velkommen" i bjørk, omkranset av norske flagg. Det ble sagt at både forsamlingshuset og alle heimene sto åpne for de 500-600 deltakerne, men heldigvis holdt været, så en kunne samles på ett sted, nemlig på tunet til ætte-gården. Her var det ordnet med talerstol og høytaler.

Snekker Erik A. Gilje ønsket vel møtt.

Tilsynsman Erling Gilje talte så over dagens tekst. Han minte innledningsvis om ordet "Hedre din far og din mor og det skal gå deg vel." Det er riktig å minnes våre avdøde fedre, som i dag. Minnes deres tro, deres gudsfrykt. Bestefars ord var: "Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal I få alt annet i tilgift" og "Gudsfrykt med nøysomhet er en stor vinning."

Etter prekenen ble det sunget en sang diktet for anledningen. Som en spesiell erindring fra stevnet fikk hver deltaker et bilde sv ættegården slik den så ut i gamle dager. Det ble også i går tatt en hel del fotografier, som vil bli gilde minner.

Skolestyrer Molaug kåserte over slektene før og nå og da spesielt Høgsfjordfolket. Vi fikk høre meget interessant fra 1850-årene og fram til i dag. Om hvordan folk bodde, om deres arbeid og levevis i det hele. Da den første dampbåten i Høgsfjord – "Oscar II" kom på sin første tur og han Daniel hørte den blåste, utbrøt han: "Nå skremte han både lyr og torsk." Høgsfjord-buer flyttet til distriktet omkring Stavanger i hopetal. Byfolket hadde da ikke så meget tro på disse karene. Knut Sørnæs (den senere jordbær-konge) ble således nektet å få borge en stomp til 40 øre. Erik Gilje flyttet også ut og slo seg til i Hetlandsmarken. Tidligere hadde han vært omgangsskolelærer i det indre Høgsfjord, Dirdal og Frafjord. Det var Luthers, Johan Arnts og Grundtvigs skrifter som en holdt seg til, Kingos salmebok og Pontoppidans forklaring. Når det ikke var preik i kirken, holdt en samling heime. De var grepne av dyp kristenfølelse disse gamle. Gode gjerninger måtte en ikke snakke om, men hendte det noe spesielt, var de straks rede til å hjelpe – i stillhet. La oss løfte den arven vi har fått.

Selvsagt nyttet en høvet til å hilse på de mange en ikke hadde sett på lange tider, og da ordet ble gitt fritt var det også flere som nyttet høytaleren til en hilsen, således fru Serina Gilje, som nylig er kommet på besøk fra Amerika, og sokneprest til Kolvereid, Namdalen, Tormod Gilje-Sørnes. En dansk gjest fikk en også en festlig hilsen av. Det ble lest opp hilsener fra flere som ikke hadde høve å være til stede – i form av telegrammer og annet.

Konditor Erland gledet de frammøtte med vakker solosang – "Norge, mitt Norge" og "No ser eg atter slike fjell og dalar, som dei eg i min fyrste ungdom såg."

For de yngre var det i pausen leker som "potethenting" med premier og noen av de voksne måtte også prøve styrken ved tautrekking. "Di Håland" forsøkte seg mot "di Gilja" – 6 kraftige karer på hver side -, men måtte gi seg. Så forsøkte både kvinnene og guttene å rette på dette, men med samme resultat.

Pastor Tormod Gilje-Sørnes takket komitéen for godt arrangement og holdt andakt før en skiltes. Så spredtes en igjen – et stort minne rikere. Om bord i ”Lysefjord” ble det foreslått at neste gang må samlingsstedet bli Håland i Frafjord.

Til stevnet var det også kommet flere av Giljaslekten, som nå er bosatt på Karmøy, samt sokneprest Thoralf Gilje i Etne og en av lærer Østebøs sønner som ikke har vært heime på 20 år, var også heldig å få bli med. Han er ganske nylig kommet fra San Francisco for å hilse på sin gamle mor og på slekten ellers. Misjonsprest Skjæveland og lille Per nettopp heimkommet fra Madagaskar var også til stede. Til sangene under stevnet og til allsangen om bord fikk en hornmusikk av lærer Norbotten m.fl.